ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.4.2021 г.
COM(2021) 199 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

относно клаузите за преглед в директиви 2013/34/ЕС, 2014/95/ЕС и 2013/50/ЕС

{SWD(2021) 81 final}

Увод

В настоящия доклад се разглеждат клаузите за преглед, които се съдържат в различни разпоредби на законодателството на ЕС относно задължителното оповестяване пред обществеността на финансова и нефинансова информация от страна на предприятията.

По-специално, в него се разглеждат следните клаузи за преглед:

- Директива 2013/34/ЕС([1]) (Директивата за счетоводството):
  - член 36, параграф 9 — режим на финансово отчитане на микропредприятията;
  - член 3, параграф 13 — последиците от инфлацията върху показателите за размера на МСП;
  - член 48 — доклад (отчет) за плащанията към правителства от страна на предприятия от добивната промишленост или дърводобива;
- Директива 2014/95/ЕС([2]) (Директивата относно оповестяването на нефинансова информация, с която се изменя Директивата за счетоводството):
  - член 3 — оповестяване на нефинансова информация от страна на определени предприятия, извършващи дейност от обществен интерес;
- Директива 2013/50/ЕС([3]) (за изменение на Директивата за прозрачността):
  - член 5 — изисквания за оповестяване относно издатели, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулирани пазари в ЕС.

По целесъобразност бяха разгледани констатации на Комисията за проверка (оценка) за пригодност на законодателството, уреждащо периодичното публично оповестяване на финансова и нефинансова информация от страна на предприятията. Придружаващият работен документ на службите на Комисията относно проверката за пригодност е приложен към настоящия доклад([4]).

---

[1] Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета, ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19.

[2] Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи, ОВ L 330, 15.11.2014 г., стр. 1.

[3] Директива 2013/50/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за изменение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа за търгуване, и Директива 2007/14/ЕО на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на определени разпоредби на Директива 2004/109/ЕО, ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 13.

[4] Настоящият доклад не е кратко изложение на работния документ на службите на Комисията относно проверката за пригодност.

Режим на финансово отчитане на микропредприятията

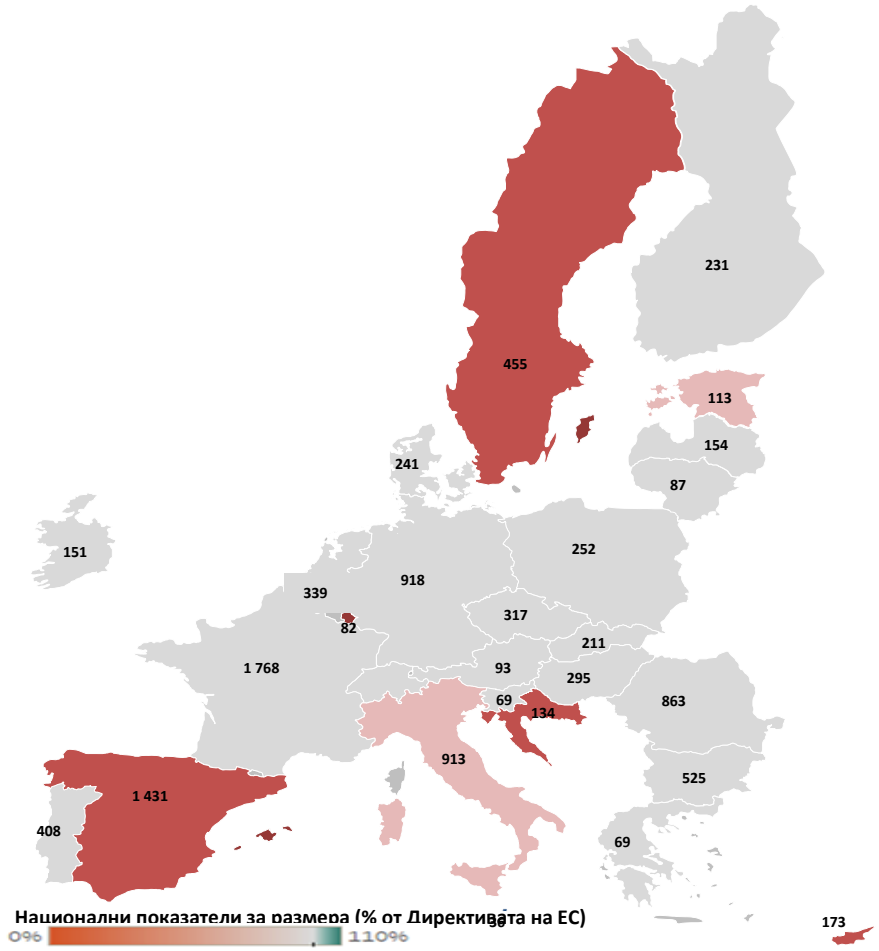
Клауза за преглед: Директива 2013/34/ЕС (Директивата за счетоводството) — член 36, параграф 9

Въведен през 2012 г., специалният режим на отчитане на микропредприятията позволява значително опростяване на отчитането въз основа на определението на ЕС за микропредприятия и няколкото възможности, предложени от държавите членки. Прилагащите държави членки като цяло се възползваха от последващото изменение на Директивата за счетоводството през 2013 г., за да прилагат опростяването от финансовата 2016 година нататък.

Брой на микропредприятията

През 2016 г. имаше 13,5 милиона предприятия с ограничена отговорност в ЕС-27, които попадаха в обхвата на Директивата за счетоводството. От тях 11,1 милиона (82 %) бяха микропредприятия въз основа на показателите за размера в Директивата. На фигура 1 е показан броят на микропредприятията по държави членки.

Фигура 1 — Брой на микропредприятията в ЕС през 2016 г. (‘000)

Източник: Център за европейски политически изследвания въз основа на данни от Orbis Europe — 2016 г.

Бележка: На картата е показан броят на микропредприятията във всяка държава членка въз основа на прилагане на показателите за размера в рамките на Директивата за счетоводството. Цветовият код показва кога националните показатели за размера се отклоняват от правото на ЕС като отношение спрямо показателите за размера в Директивата за счетоводството. Светлосивият цвят означава, че няма никакво въздействие.

Шест държави членки (Испания, Кипър, Люксембург, Малта, Хърватия и Швеция) не признават микропредприятията специално за целите на корпоративното отчитане. От 21 държави членки, признаващи микропредприятията за прилагане на свръхопростен микрорежим, 20 прилагат точно показателите за размера по Директивата. Две държави членки (Естония и Италия) използват по-ниски показатели за размера от предвидените в Директивата. В резултат на това 8,6 милиона предприятия са признати за микропредприятия в ЕС, т.е. 78 % от общия брой микропредприятия, признати от Директивата.

Опростяване и намаляване на административните разходи

Наблюдава се различна степен на опростяване на съответните режими за отчитане на микропредприятията в зависимост от законодателството във всяка държава членка. В най-лошите сценарии (без категоризиране на микропредприятията, с малка степен на опростяване) всяко микропредприятие трябва да спазва режима за отчитане, приложим към малките предприятия([5]).

Правото на ЕС позволява на държавите членки да опростят режима за малките предприятия, приспособявайки го към нуждите на предприятията по няколко начина. В такъв случай микропредприятията биха могли да изберат една или повече от следните възможности:

- да съставят свръхсъкратен баланс и отчет за приходите и разходите;
- да сведат информацията в пояснителните приложения буквално до нула;
- да нямат доклад за дейността от управителните органи;
- да не подлежат на одитиране;
- да имат специален режим на публикуване (система на „обслужване на едно гише“, само баланс);
- да не изчисляват и да не признават начисления в края на годината.

Посочените 22 държави членки, признаващи микропредприятия, са използвали тези възможности в различна степен. Според оценката на Центъра за европейски политически изследвания (CEPS) 13 държави членки са приложили доста опростен

[5] „Малкият режим“ е по-облекчен от режима за отчитане, приложим към по-големите предприятия или предприятията, извършващи дейност от обществен интерес. Това е така, тъй като при него се ограничава информацията, която ще се предоставя в пояснителните приложения („бележките“) към изискваните финансови отчети, и се отменят изискванията за доклад за дейността от управителните органи и одит.

режим (62 % от допустимите предприятия), а 9 държави членки предлагат само ограничено опростяване (38 %)([6]).

Най-обичайните елементи на даден микрорежим са по-малкото пояснителни приложения и опростеният вид на баланса и на отчета за приходите и разходите. Пет държави членки предлагат решения за „обслужване на едно гише“ (т.е. еднократно попълване на данъчна декларация). Само две държави членки освобождават микропредприятията от признаване на начисления в края на годината.

Повечето микропредприятия, изглежда, не знаят за съществуването на свръхопростения режим или, ако знаят, по инерция не го прилагат. Счетоводителите([7]) вероятно не са изпълнили функцията си за повишаване на осведомеността и/или въвеждане на опростяването в действие и това е довело до неизползване в пълна степен на ползите от опростяването от страна на микропредприятията, например значително намаляване на възнагражденията на външните счетоводители([8]).

Въз основа на това е изчислено, че за засегнатите 8,6 милиона микропредприятия икономиите от текущи повтарящи се разходи са в размер на 79 милиона евро годишно([9]) след еднократни първоначални разходи в размер на 20 милиона евро([10]).

Ако всички държави членки прилагаха напълно опростено отчитане и всички предприятия бяха напълно запознати с него, според разчетите спестените разходи за 11,1 милиона микропредприятия биха могли да достигнат 1020 милиона евро годишно([11]) след първоначални еднократни разходи в размер на 255 милиона евро([12]).

Заключение

От 2013 г. насам Директивата за счетоводството до голяма степен защитава микропредприятията от прекомерно натоварване. Това е така, защото от тях не може да се изисква да се отчитат в по-голяма степен от малките предприятия. Понастоящем

---

[6] Вж. „индекс за облекчаване на тежестта“ за всяка държава членка, *Study on the accounting regime of limited micro companies („Проучване за счетоводния режим на микропредприятията с ограничена отговорност“)* — CEPS — май 2019 г., стр. 38.

[7] От изследваните от CEPS микропредприятия 72 % използват външен счетоводител.

[8] Източник: CEPS.

[9] Текущо продължаващо годишно намаление на тежестта: 8,6 милиона микропредприятия (по национални показатели за размера и приложен режим) * 20 % дял на самоотчитащите се и осведомени за свръхопростения режим * 50 % дял на прилагащите свръхопростен режим * *6,0 спестени часа* * средни почасови ставки от 15,28 евро = 79 милиона евро. Изчисления на службите на Комисията въз основа на данни от CEPS.

[10] Текущи еднократни разходи: 8,6 милиона микропредприятия (по национални показатели за размера и приложен режим) * 20 % дял на самоотчитащите се и осведомени със свръхопростения режим * 50 % дял на прилагащите свръхопростен режим * *1,5 спестени часа* * средни почасови ставки от 15,28 евро = 20 милиона евро. Изчисления на Комисията въз основа на данни от CEPS.

[11] Потенциално текущо годишно намаление на тежестта: 11,1 милиона микропредприятия (по показателите за размера в Директивата за счетоводството * *6,0 спестени часа* * средни почасови ставки от 15,28 евро = 1020 милиона евро.

[12] Потенциални еднократни разходи: 11,1 милиона микропредприятия (по показателите за размера на Директивата за счетоводството) * *1,5 спестени часа* * средни почасови ставки от 15,28 евро = 255 милиона евро.

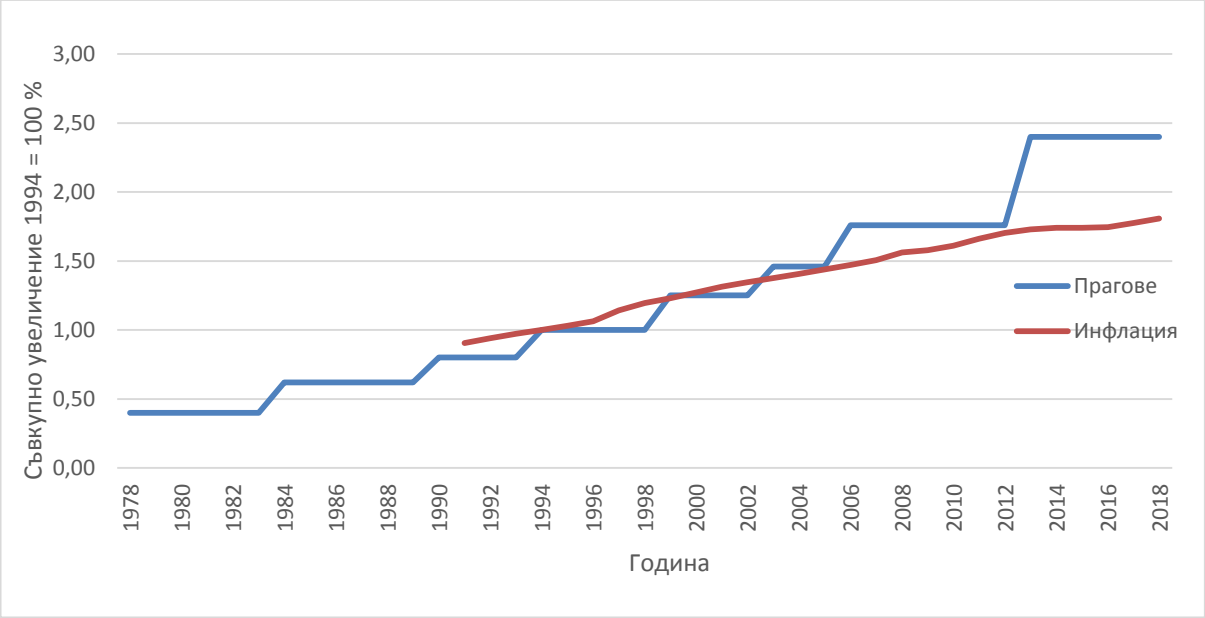
78 % от микропредприятията са признати за такива в ЕС. Това означава, че те се ползват от един дори още по-опростен режим на отчитане. Това стана възможно след като мнозинството от държавите членки се възползваха от възможностите за опростяване, които предлага Директивата. Степента на опростяване може да се различава значително в зависимост от всяка отделна държава членка. Това обяснява отчасти защо икономиите на разходи са достигнали само малка част от своя пълен потенциал. Що се отнася до останалите, изглежда, че самите предприятия не са запознати с промените или не им се поддават. Това намалява въздействието на опростяването. Комисията настойчиво призовава държавите членки, които все още не са сторили това, да признаят напълно всички микропредприятия в ЕС като такива, да опростят техния режим на отчитане във възможно най-голяма степен и да повишат осведомеността относно възможностите за това.

Преизчисляване на показателите за размера на МСП за отчитане на инфлацията

Клауза за преглед: Директива 2013/34/ЕС (Директивата за счетоводството) — член 3, параграф 13

показателите за размера в Директивата за счетоводството се изменят редовно след първото приемане на Директивата през 1978 г. Измененията отразяват инфлацията през годините, а понякога надминават това. Във фигурата по-долу е обобщено развитието на положението:

Фигура 2 — Развитие на паричните показатели за размера на МСП в Директивата за счетоводството

Източник: Европейска комисия — база за оценка: показатели за малък размер (оборот/балансова стойност на активите) — база 1,00 през 1994 г.

През 2013 г. по силата на Директивата за счетоводството([13]) бе въведено задължение за Комисията да преглежда и при необходимост да изменя показателите за размера, като определя категориите предприятия (микро-, малки, средни, големи) най-малко на всеки 5 години, за да отчете последиците от инфлацията (в делегирани актове). По този начин законодателството на ЕС има за цел да запази сегашното положение, т.е. да избегне ситуация, в която вследствие на инфлацията по-специално за микро- и малките предприятия неволно започват да се прилагат по-строгите режими на счетоводна отчетност, приложими към по-големите предприятия.

Географски район

В Директивата показателите за размера на предприятията са деноминирани в евро. На **еврозоната** (Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Естония, Кипър, Ирландия, Испания,

[13] Член 3, параграф 13.

Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Португалия, Словакия, Словения, Финландия и Франция) се падат 74 % от предприятията в ЕС([14]).

Що се отнася до държавите членки **извън еврозоната** (България, Дания, Полша, Румъния, Унгария, Хърватия, Чехия и Швеция), те ще трябва да преизчислят националните показатели за размерите на предприятията в зависимост от обменните курсове на съответните си валути, когато транспонират в националното си право изразените в евро показатели по Директивата.

Що се отнася до държавите, които са част от Европейското икономическо пространство (ЕИП), а именно Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, те също ще трябва да обмислят преизчисляване на националните си показатели за размера на предприятията.

Инфлация

За периода от 7 години между 1 януари 2013 г. и 31 декември 2019 г. натрупаната инфлация достигна 6,4 % в еврозоната и 7,5 % в ЕС27([15]).

Преизчисление на показателите за размера

Показателите за размера, преизчислени с 6,4 % за отчитане на инфлацията, биха били следните (преди закръгляне):

Фигура 3 — Прагове за МСП в Директивата за счетоводството, текущи и преизчислени за отчитане на инфлацията от 6,4 %

		Счетоводен баланс	Оборот
Микро			
	Текущ	350 000 €	700 000 €
	Преизчислен	372 400 €	744 800 €
Малки (долен край)			
	Текущ	4 000 000 €	8 000 000 €
	Преизчислен	4 256 000 €	8 512 000 €
Малки (горен край)			
	Текущ	6 000 000 €	12 000 000 €

[14] Източник: CEPS/Комисията. Латвия се присъедини към еврозоната през 2014 г., а Литва — през 2015 г. Това изследване използва данни от Евростат относно еврозоната, обхващаща тези държави. Специални повторни изчисления не са правени.

[15] Източник: Евростат, всички позиции, ХИПЦ — база 2015 г. = 100.

	Преизчислен	6 384 000 €	12 768 000 €
Средни / големи			
	Текущ	20 000 000 €	40 000 000 €
	Преизчислен	21 280 000 €	42 560 000 €

Източник: Европейска комисия

На този етап закръглянето изглежда необходимо, за да се гарантират работещи, прости и съдържателни показатели за размера на предприятията. При закръглянето следва да се запази множителят 2, въведен от законодателя по отношение на оборота спрямо балансовата стойност на активите. Закръглянето следва да бъде приспособено към всеки критерий за размера с цел да се гарантират съдържателни резултати с оглед на достоверното отразяване на инфлацията при наличие на значително закръгляне.

Предлага се прилагането на следните правила по отношение на закръглянето: i) показатели за размера за микропредприятие– до следващите 25 000, ii) малко предприятие – до следващите 100 000, iii) средно/голямо предприятие – до следващите 500 000.

Таблицата по-долу показва как преизчислението за отчитане на инфлацията към декември 2019 г. би могло да доведе до закръглени показатели за размера, показвайки абсолютните стойности и процентното увеличение на текущите показатели за размера:

Фигура 4 — Прагове за МСП в Директивата за счетоводството, текущи спрямо преизчислени за отчитане на инфлацията от 6,4 %, със закръгляне

		Счетоводен баланс	**Оборот**
Микро			
	Текущ	350 000 €	700 000 €
	Преизчислен и закръглен	375 000 €	750 000 €
	Получен %	*7,1%*	*7,1%*
Малки (долен край)			
	Текущ	4 000 000 €	8 000 000 €
	Преизчислен и закръглен	4 300 000 €	8 600 000 €
	Получен %	*7,5%*	*7,5%*
Малки (горен край)			

	Текущ	6 000 000 €	12 000 000 €
	Преизчислен и закръглен	6 400 000 €	12 800 000 €
	Получен %	*6,7%*	*6,7%*
Средни / големи			
	Текущ	20 000 000 €	40 000 000 €
	Преизчислен и закръглен	21 500 000 €	43 000 000 €
	Получен %	*7,5%*	*7,5%*

Източник: Европейска комисия

Както е показано по-горе, закръглянето води до повишаване на показателите за размера с 6,7 % до 7,5 %. Това е разумно близко до предвидения процент на инфлация и съответства на всеки показател за размера. Следователно горните показатели за размера се използват като надеждна основа за анализиране на въздействията.

Анализ на въздействията в еврозоната

Анализът на въздействията е насочен към задълженията на държавите членки и техните въздействия върху предприятията (райониране по размер([16]), разходи) в еврозоната. Анализът беше извършен по държави членки, прилагайки инфлация от 6,4 % към текущите национални показатели и правилата за закръгляне във всяка държава членка. Смяташе се, че всички държави членки ще преизчислят своите показатели за размера въпреки предоставената свобода на действие, т.е. допустимо отклонение([17]), с което ще се постигне по-висока степен на въздействие. Липсата на съдържателни данни означаваше, че въздействието върху Кипър не може да бъде оценено.

- Микропредприятия

  Микрорежимът е вариант за държавите членки. Според разчетите преизчислението на показателите за размера няма да окаже въздействие върху

[16] Въз основа на ORBIS и *Study on the accounting regime of limited micro companies („Проучване за счетоводния режим за микропредприятията с ограничена отговорност“)* — CEPS — 2019 г. Бяха изчислени въздействията върху съвкупностите (т.е. върху броя на предприятията във всяка категория) за всяка държава членка в еврозоната, използвайки националните показатели за размера и прилагайки разумно закръгляне.

[17] Държавите членки може да бъдат само частично принудени да изменят своите показатели за размера. Директивата предлага набор от възможности за показателите за малък размер. Само 9 държави членки от еврозоната (прилагащи долната част на диапазона) ще бъдат задължени да направят преизчисление за отчитане на инфлацията. Те представляват 1/3 от малките предприятия. Останалите държави членки (които представляват 2/3 от малките предприятия) ще имат свободата на действие да решават дали да извършат преизчислението. В това проучване се допуска, че всички държави членки от еврозоната ще преизчислят своите показатели за размера за отчитане на инфлацията.

държавите членки в еврозоната, в които отсъства категория „микропредприятия“ или режим за микропредприятията (Испания, Кипър, Люксембург и Малта). Що се отнася до другите държави членки от еврозоната, преизчислението на показателите за размера за отчитане на инфлацията би довело до това около 77 000 предприятия (на горната граница) да престанат да бъдат смятани за малки предприятия, а за микропредприятия. Потенциалните икономии на разходи са обобщени по-долу.

- Малки предприятия

  Преизчислението за отчитане на инфлацията би намалило броя на малките предприятия в еврозоната с около 61 000 главно в резултат на това, че 77 000 от тях ще станат микропредприятия, което се компенсира частично от това, че около 16 000 средни предприятия ще станат малки.

  Ако статутът на 77 000 малки предприятия се промени в такъв на микропредприятия, това ще доведе до общи икономии на разходи от 7 милиона евро([18]). Потенциалните икономии на разходи за средните предприятия са обобщени по-долу.

- Средни и големи предприятия

  Както може да се види по-горе, броят на средните/големите предприятия би намалял с около 16 000 поради това, че някои средни/големи предприятия стават малки, което води до общо намаление на годишните разходи за спазване на изискванията с около 63 милиона евро([19]) за тези предприятия.

  В тази категория около 4000 големи предприятия биха станали средни([20]). Смята се, че ще има само незначителни последици за техния режим на отчитане: вероятно по-малко пояснителни приложения; вероятно освобождаване от изискването за съставяне на консолидирани отчети; вероятно никаква промяна за предприятията, които подлежат на отчитане по държави в добивния сектор, нито промяна в режима на отчитане, приложим към предприятията, извършващи дейности от обществен интерес, включително отчитане на нефинансова

[18] Приблизителна оценка — 77 390 * 6,0 спестени часа * средни почасови ставки от 15,28 евро — получена от CEPS. Действителните икономии на разходи на едно предприятие поради промяна в категорията по размер на практика ще се различават в зависимост от размера на всяко предприятие, местното законодателство и обстоятелствата.

[19] Приблизителна оценка: 15 777 предприятия x 4 000 евро икономии на предприятие, включващи 1000 евро за изготвянето на финансовите отчети, плюс икономии от одиторски възнаграждения от порядъка на 3000 евро (допускайки, че всички държави членки освобождават от задължението за одит малките предприятия). Посочените тук икономии на разходи са обявени от Комисията в наблюдението на оценката на въздействието в контекста на програма REFIT — вж. *Report on Action Programme for Reducing Administrative Burdens in the EU („Доклад относно програмата за действие за намаляване на административните тежести в ЕС“)*, SWD(2012) 423 final (стр. 7, стр. 15—16).

[20] За държавите членки, в които няма категория „средни предприятия“ (Белгия, Италия, Словакия и Франция, представляващи 42 % от предприятията), преизчислението на показателите за размера няма да има никакво въздействие.

информация. Поради това икономиите на разходи, считани за незначителни, не бяха оценени.

Във фигурата по-долу е обобщено въздействието върху съвкупностите и разходите в еврозоната.

Фигура 5 — Промяна в съвкупностите и икономиите на разходи за всяка категория по размер от преизчислените показатели за размера в еврозоната

Категория по размер	Промени в съвкупността — еврозона (на горната граница)	Икономии на разходи (на горната граница)
Микропредприятия	+77 390	-
Малки предприятия	-61 613	7 милиона евро
Средни/големи предприятия	-15 777	63 милиона евро

Източник: Европейска комисия

Верижни ефекти върху държавите членки извън еврозоната и държавите от ЕИП

Повишаването на деноминираните в евро показатели за размера биха довели до различни задължения за преизчисляване (или не) на показателите за размера на държавите членки извън еврозоната. Освен да бъдат преизчислени за отчитане на инфлацията, съответните национални показатели за размера, деноминирани в евро, ще трябва да бъдат преизчислени и въз основа на съответните обменни курсове спрямо еврото([21]), наблюдавани на датата на влизане в сила на изменящия законодателен акт на ЕС. Тези бъдещи курсове не може да бъдат напълно прогнозирани и във всеки случай Директивата оставя допустимо отклонение от 5 %, за да се даде възможност за определяне на закръглени показатели за размера в националните валути. Това правомощие на държавите членки добавя непредвидими потенциални последици, особено с оглед на това, че допустимо отклонение и процентът на инфлация може да се насложат или да се нулират взаимно.

Груб анализ на положението към 31 юли 2017 г. — без съобразяване с допустимото отклонение от 5 % — показва, че преизчисленията за отчитане на инфлацията в съответните държави извън еврозоната по принцип биха довели до неоднозначни резултати в отделните държави членки. Преизчисленията принципно не биха били точно съответстващи на процентите на инфлация, като само няколко държави членки са в състояние да направят преизчисления в съответствие със собствената си инфлация. Някои държави членки би могло да бъдат задължени да повишат показателите си за

[21] През 2013 г. в Директивата за счетоводството бе предписано (член 3, параграф 9) използването на обменния курс, публикуван в Официалния вестник на ЕС на датата на влизане на Директивата в сила (29 юни 2013 г.). В нея се предписва също така използването на обменния курс, публикуван на датата на влизане в сила на „всяка директива за определяне на тези суми“. Комисията тълкува това като включващо последващи законодателни актове.

размера с няколко процентни пункта над съвкупния ефект на тяхната собствена инфлация. В другия край на спектъра някои държави членки биха могли да си позволят да не преизчисляват определени показатели за размера (особено показателите за малък размер).

Заключение

С оглед на умерената инфлация в еврозоната през последните няколко години преизчислението на показателите за размера в настоящите обстоятелства би довело до потенциално ограничени резултати за предприятията в еврозоната и несигурни резултати за предприятията в държавите членки извън еврозоната.

Тези съображения правят необходимостта от преизчисление не толкова належаща към датата на настоящия доклад. Независимо от това Комисията си запазва правото да предложи преизчисления на показателите за размера за отчитане на инфлацията във всеки момент, за да ги пригоди спрямо инфлацията чрез делегирани актове, както е позволено по силата на Директивата за счетоводството.

Доклади (отчети) за плащанията към правителства (органи на управление) от страна на предприятията, работещи в дърводобива или добивната промишленост (отчитане по държави)

Клауза за преглед: Директива 2013/34/ЕС (Директивата за счетоводството) — член 48

По силата на глава 10 от Директивата за счетоводството, въведена през 2013 г., от големите предприятия, работещи в добивната промишленост или дърводобива в ЕС, се изисква да отчитат ежегодно плащанията към правителствата от финансовата 2016 г. нататък. Плащанията трябва да бъдат оповестявани по проекти и по правителства. Правителството (органът на управление) може да бъде местно, регионално или национално и по определение следва да включва държавно предприятие.

Повишаване на прозрачността на плащанията към правителствата

Всички държави членки са въвели тази политика в националното си законодателство през периода 2014—2017 г. Повечето бяха предвидили предприятията, извършващи дейност в дърводобива или добивната промишленост, да започнат своето отчитане по държави в съответствие със законодателството на ЕС от финансовата 2016 г. — или по-рано (Обединеното кралство, Франция). В три държави членки отчитането започна едва от финансовата 2017 г., с ограничени ефекти поради броя на засегнатите предприятия. Няма установен случай на съществено неспазване на изискването, но Комисията понастоящем разследва няколко проблема, свързани със спазването, в няколко държави членки.

В проучване на изпълнението от консултанти на VVA бе установено([22]), че в добивния сектор се извършва отчитане в значителна степен, без да има данни за широко разпространено неспазване. Независимо от това в определени случаи изпълнителят не е могъл да получи отчетите по държави от редица предприятия и е отдал това основно на факта, че изискването е въведено наскоро, на неравномерния достъп до уебсайтовете на предприятията или търговските регистри или на закъснения при подаването.

Относно дърводобива от девствени гори от VVA са установили само две отчитащи се предприятия в ЕС — много по-малко, отколкото стоте очаквани предприятия. Това се дължи основно на специфичните отраслови характеристики (размер, дейности на предприятието) и присъщите проблеми, произтичащи от ограничителното определение за девствени гори в Директивата[23]. С оглед на липсата на широкоразпространено

[22] Valdani, Vicari and Associati, *Проучване: Review of country-by-country reporting requirements for extractive and logging industries („Преглед на изискванията за отчитане по държави за добивната промишленост и дърводобива“)*, ноември 2018 г. (на разположение на уебсайта на Комисията).

[23] Определени в Директивата за счетоводството като „гори с местни видове, където няма ясно видими признаци на човешка дейност и екологичните процеси не са съществено нарушени.“ Вторичните гори са естествени гори, в които най-малко веднъж е извършван дърводобив. Значителна част от дърводобивните предприятия работят извън девствените гори.

отчитане на плащанията към правителствата от дърводобивните предприятия основните съществуващи механизми за повишаване на прозрачността в дърводобивния отрасъл включват Регламента на ЕС относно дървения материал (РЕСДМ)([24]) и Плана за действие на ЕС за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT) ([25]), макар че нито с РЕСДМ, нито с FLEGT от операторите се изисква да се отчитат относно ефективността на извършваните от тях надлежни проверки или за нарушения на приложимото законодателство от страна на доставчиците.

В извадката от проучени от VVA доклади повечето предприятия са предоставили необходимата информация. Установени са няколко области, в които съществуват възможности за подобрение. Областите, за които е видно, че са свързани по-скоро със слабости или гъвкавост в стандарта за отчитане, отколкото със спазването, са изброени по-долу.

- Установяване на правителствата (органите на управление) по наименование — наименованието на правителствения субект, който е получил плащане, невинаги е ясно посочено в докладите. Много предприятия само споменават наименованието на държавата и/или „национален“, „регионален/местен“ или „общински“ орган на управление. В резултат на това не може лесно да бъдат установени точните субекти на управлението и да им се търси отговорност.

- Определяне на проекта — правните последици от формулировката: „съществено свързани помежду си споразумения“ означава, че проектът е отворен за различни тълкувания от страна на предприятията. Следователно отчитането за всеки проект е различно за отделните предприятия, което затруднява пълния и последователен преглед на проектите, които включват няколко предприятия.

- Съвместни предприятия — съвместните предприятия се срещат често в добивния отрасъл. Предприятията са склонни да се обединяват с други предприятия, включително държавни предприятия, за споделяне на инвестиции и дейности. Обикновено едно от предприятията отговаря за воденето на документацията за дейностите на всички участващи предприятия. При отсъствието на ясни указания в правото на ЕС има различни начини за отчитане на плащанията: i) пропорционално на дела на участващото предприятие в съвместното предприятие, ii) 100 % от плащанията на съвместното предприятие, отчетени от отговарящото за отчитането предприятие (в този случай другите участници в съвместното предприятие може да решат да не представят доклад, въпреки правното задължение за това), или iii) други начини. Поради тази причина резултатите не са напълно сравними с останалите държави членки или такива липсват.

- Цифрова използваемост — липса на възможност за машинна четимост, потребителите се затрудняват да използват данни, отчитани в голям и повтарящ се мащаб.

[24] Регламент на ЕС относно дървения материал (РЕСДМ — Регламент (ЕС) № 995/2010).

[25] https://www.euflegt.efi.int/documents/10180/452147/FLEGT+factsheet+Trade+and+market.pdf/5ceb3405-3161-26a8-a03c-de87eba7dc5a

Има ясни признаци, че отчитането по държави се използва основно от гражданското общество за повишаване на осведомеността, за изготвяне на кратки изложения или инфографики или за искане на пояснения от правителствата и предприятията, като по този начин те се държат отговорни. С оглед на това, че тези нормативни изисквания са въведени отскоро, обществената осведоменост относно докладите остава ограничена в повечето държави. Все още е твърде рано да се наблюдават значителни промени в отчетността на правителствата (особено в случай на по-малко демократични или отворени правителства) или в управлението на ресурсите в богатите на ресурси държави. Едно непредвидено въздействие на Директивата е, че отчитането по държави се използва в голяма степен от гражданското общество за задаване на въпроси към предприятията и търсене на отговорност. Във всеки случай изискванията за отчитане са считани, най-малкото от гражданското общество, за ефективни по отношение на повишаването на прозрачността на плащанията, извършвани от предприятията към правителствата за използването на природните ресурси.

Според проучване на VVA въпросът за включването на допълнителна информация, предложен в клаузата за преглед, а именно — относно средния брой служители, използването на подизпълнители и налаганите от държава имуществени санкции, изглежда, няма широка обществена подкрепа. Гражданското общество по принцип би приветствало допълнителна прозрачност, но тези въпроси не са сред неговите най-големи приоритети. Деловите среди като цяло не са склонни да добавят каквито и да било изисквания за отчитане с оглед на съотношението разходи/ползи. Националните органи също не са убедени, че тези допълнителни сведения биха спомогнали за по-лесното постигане на целите на изискванията за отчитане. През 2016 г. Комисията включи броя на служителите в своето предложение за публично отчитане по държави от страна на големите многонационални предприятия([26]).

Международни събития, въздействия на други международни режими

В Канада, Швейцария, Обединеното кралство и ЕИП има действащо законодателство, за да се гарантира отчитане по държави от съответните им добивни промишлености([27]). Канада прие законодателство за отчитането по държави([28]), което е в сила от 1 юни 2015 г. ЕС счита канадския стандарт за равностоен на своя стандарт([29]). По същия начин канадският министър на природните ресурси има правомощие да разреши на отчетните субекти да заместват докладите, изготвени в друга юрисдикция (чиито

[26] Предложение на Комисията за директива по отношение на оповестяването на информация за корпоративния данък от страна на някои предприятия и клонове, COM/2016/0198 final — 2016/0107 (COD), април 2016 г.

[27] За да бъде действащ, по силата на раздел 1504 от Закона Дод/Франк се изисква Комисията по ценните книжа и борсите на САЩ (SEC) да приеме правилник. Такъв правилник все още не е в сила към датата на настоящия доклад. В резултат на това предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на фондовата борса (на САЩ и чуждестранни частни издатели), до момента не са имали наложени никакви задължения за отчитане по държави, но положението може да се промени в близкото бъдеще.

[28] Канадски закон за мерките за прозрачност на добивния сектор (ESTMA).

[29] Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1910 на Комисията от 28 октомври 2016 г.

изисквания се считат за приемлив заместител), в изпълнение на изискванията към Канада в ЕС, както и в Европейското икономическо пространство. По този начин ЕС и Канада избягват многократното отчитане и съответно ненужното обременяване на предприятията. ЕС и Обединеното кралство са единствените юрисдикции, които изискват публично отчитане по държави за добивната промишленост.

Успоредно с това Инициативата за прозрачност на добивната промишленост (ИПДП, или EITI) е частна инициатива, насочена към въвеждане на отчетност по отношение на добивния отрасъл. Инициативата за прозрачност на добивната промишленост е международно сдружение с нестопанска цел, регистрирано съгласно норвежкото право. Тя обединява членове от правителства, нефтени, газови и минодобивни предприятия, институционални инвеститори и организации на гражданското общество, като целта е подобряване на откритостта и отговорното управление на приходите от природни ресурси. Понастоящем включва 52 прилагащи държави. Докладите на ИПДП — публикуват се под контрола на правителствен орган на членуващите държави — включват получените от правителствата плащания от предприятия от добивната промишленост, които извършват дейност в тяхната юрисдикция. Съставените по тази инициатива доклади са публични и машинно четими. Те показват разпределените по проекти плащания в дадена държава, по същия начин, както е предвидено в правото на ЕС.

ИПДП и отчитането по държави в ЕС се допълват взаимно. От самото начало отчитането по държави в ЕС изискваше оповестяването на видовете плащания, които съответстват на изискванията на ИПДП. По подобен начин изискванията на ЕС са повлияли върху изискванията на ИПДП до известна степен, например по отношение на отчитането на всеки отделен проект. Във всяка дадена държава има вероятност ИПДП да предоставя по-всеобхватна информация във връзка с тази държава в сравнение с отчитането по държави в ЕС. Това е така, защото докладите на ИПДП покриват не само дейностите, които се контролират от предприятията от ЕС или от Канада, но и от други чуждестранни и национални предприятия, включително държавни. Докладите на ИПДП са ограничени по географски признак, тъй като един доклад обхваща само една държава. Докладите на ИПДП също така обикновено се публикуват над 1 година по-късно от отчетите по държави в ЕС за дадена година. Членството в ИПДП се е увеличило след приемането на Директивата за счетоводството. Няма ясна и пряка зависимост между двете, но това не накърнява целите, посочени в съображение 45 от Директивата за счетоводството, че отчитането по държави би следвало да помогне на правителствата на богатите на ресурси държави да прилагат принципите и критериите на ИПДП. Няколко фактора поне за момента не позволяват на изискванията на ИПДП да вземат превес над тези на ЕС, както и обратното.

Гражданското общество и промишлеността призовават Комисията да продължи да потвърждава ангажимента си за насърчаване на прозрачността в добивния отрасъл на международни форуми, за да поощрява своите международни партньори да въведат подобни изисквания за отчитане навсякъде по света.

Въздействия върху конкурентоспособността и сигурността на енергийните доставки

ЕС е силно зависим от няколко държави за своите доставки както на суров нефт, така и на газ. Всякакви ограничения на дейностите на предприятията от ЕС в стратегически, богати на ресурси партньорски държави вследствие на изискванията за отчитане биха оказали въздействие върху енергийната сигурност.

От VVA не са намерили доказателства конкуренти от държави извън ЕС да имат значителни конкурентни предимства за това, че не са задължени да отчитат плащанията към правителствата. VVA не установи също така случаи, в които държави извън ЕС да ограничават дейностите на предприятията от ЕС поради изисквания за отчитане. Независимо от това деловите среди остават загрижени от липсата на еднакви условия на конкуренция, тъй като конкурентите от САЩ, Китай и др. нямат същите задължения във връзка с прозрачността. Промишлеността е загрижена за рисковете за конкурентоспособността в дългосрочен план поради липсата на такива еднакви условия на конкуренция. Научно проучване([30]) изглежда потвърждава това твърдение, тъй като в него се констатира, че предприятията, оповестяващи отчети по държави, обикновено повишават своите плащания към приемащите правителства и намаляват и преразпределят инвестициите си в сравнение с неоповестяващите конкуренти в тези държави.

Независимо от това до момента няма други съществени въздействия върху доставките на енергия в ЕС. Политиката на отчитане по държави се прилага само от няколко години. Това е доста по-кратък период от обичайно по-дългия промишлен цикъл в минното дело, нефтената промишленост и др. — от проучването и инвестициите до приключването. По тази причина положението следва да се следи отблизо от гледна точка на риска.

Разширяване на изискванията за отчитане към допълнителни промишлени отрасли

Що се отнася до гражданското общество, разширяването на отчитането по държави към допълнителни промишлени отрасли (например далекосъобщения, строителство) може да спомогне за смекчаване на обществените и инвеститорските рискове, както и за предотвратяване и възпиране на незаконността, корупцията и лошото фискално управление. Независимо от това експерти и НПО са склонни да признаят, че няма универсално решение, а само общ пренос на стандартите за отчитане по държави на добивната промишленост към другите промишлени отрасли, например просто чрез разширяване на обхвата на Директивата. За всеки допълнителен отрасъл са необходими приспособени към конкретните нужди изисквания. Безпокойство буди и фактът, че

[30] Thomas Rauter, *Disclosure Regulation, Corruption, and Investment: Evidence from Natural Resource Extraction („Нормативна уредба за оповестяването, корупция и инвестиции: сведения от предприятия, добиващи природни ресурси“)* — февруари 2019 г.

ефективността на тази мярка зависи също така в голяма степен от размера на предприятието и интернационализирането на отрасъла. Това означава, че от практическа гледна точка може да не е възможно да се определи подходящ обхват за определени отрасли в правото на ЕС, тъй като това ще зависи от мащаба на местните инвестиции на предприятията от ЕС в чужбина в съответния отрасъл, които сами по себе си трябва да са достатъчно големи и да плащат значителни суми на правителствата. Освен това, доколкото целта на отчитането по държави е основно да се овластява местното население, изправено пред експлоатацията на неговите природни ресурси и невъзобновяеми източници, то може да не е подходящо за постигане на подобни цели в отрасли, в които факторите на околната среда и близостта не са неизменна част.

Одит

Одитът не е задължителен в рамките на изискванията за отчитането. Независимо от това определени големи многонационални предприятия използват доброволно услугите на независими одитори с цел да осигурят допълнителна увереност (сигурност), за да повишат доверието и надеждността на своите отчети сред потребителите.

Ако одитът беше задължителен, заинтересованите страни щяха да искат да имат допълнително уточнение на вида на ангажимента, равнището на увереност, периода, съдържанието на отчетите и публикуването. При допускане за традиционен одитен ангажимент от VVA са определили очакваните годишни разходи в диапазона от 450 000 до 1 500 000 евро на предприятие. При допускане за по-малък ангажимент за преглед с ограничена увереност този диапазон би намалял от 250 до 450 000 евро. Разходите за други видове ангажименти — със или без услуги за изразяване на увереност — не бяха оценени.

Одитът на отчитането по държави не е първи приоритет на гражданското общество като потребител, макар то да признава, че одитът на отчитането по държави ще повиши увереността и ще оптимизира прилагането на стандартите. Очакванията, че одитната функция би могла да помогне за отстраняване на слабостите в стандартите, например посочените в настоящия доклад, може във всеки случай да са неуместни. Деловите среди и регулаторните органи са склонни да не подкрепят (или най-малкото да оспорят) одита от гледна точка на ползите и разходите.

Публично отчитане по държави, приложимо към многонационалните предприятия по принцип

През 2016 г. Комисията предложи в законодателството да има изискване към големите предприятия да представят ежегодно отчети по държави за всяка държава членка и за

държавите извън ЕС, в които те извършват дейност, с информация за получените печалби и платените данъци върху печалбите([31]).

Снабдяване с полезни изкопаеми (надлежна проверка)

ЕС прие законодателство относно задълженията за надлежна проверка на веригата на доставки във връзка със снабдяването с полезни изкопаеми (Регламент (ЕС) 2017/821)([32]).

Заключение

Задължението за отчитане по държави е наложено неотдавна. Докладите са налични едва от няколко финансови години. Необходим е по-дълъг период на наблюдение за извършване на по-пълна оценка на определени аспекти на ефективността и на дългосрочните ефекти върху енергийните доставки. С помощта на прегледа се очертават редица слабости в стандартите за отчитане. Те възпрепятстват достъпа и използването на докладите, но не са непоправими недостатъци. По-специално, начинът, по който дърводобивният отрасъл е регламентиран в относимото законодателство, изглежда, не е най-уместният. Като цяло политиката безспорно допринася за по-добрата прозрачност на отрасъла, но международното съгласуване продължава да поражда големи опасения за промишлеността. По тази причина гражданското общество и промишлеността биха искали регулаторните органи да увеличат усилията си за постигане на еднакви условия на конкуренция в глобален план.

[31] *Предложение на Комисията за директива по отношение на оповестяването на информация за корпоративния данък от страна на някои предприятия и клонове*, COM/2016/0198 final — 2016/0107 (COD), април 2016 г.

[32] Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за определяне на задължения за надлежна проверка на веригата на доставки за вносителите от Съюза на калай, тантал и волфрам, на рудите на тези метали и на злато с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони.

Нефинансова информация, която трябва да бъде публикувана от определени предприятия, извършващи дейност в обществен интерес

Клауза за преглед: Директива 2014/95/ЕС (Директива относно оповестяването на нефинансова информация) — член 3

Ефективност

В работния документ на службите на Комисията, приложен към настоящия доклад, е разгледана ефективността на Директивата относно оповестяването на нефинансова информация (ДОНФИ) от различни гледни точки, включително значимостта, надеждността и съпоставимостта на информацията, оповестявана в съответствие с нейните изисквания.

По отношение на значимостта има голям брой сведения, че много предприятия не оповестяват съществена нефинансова информация по всички значими въпроси, свързани с устойчивостта. Едновременно с това предприятията оповестяват значителни количества информация, която е несъществена, което затруднява потребителите да намерят информацията, която търсят. Тези изводи са верни по отношение на информацията относно въздействието на предприятието върху въпроси, свързани с устойчивостта, както и по отношение на информацията относно въздействието на тези въпроси върху развитието на предприятието, резултатите от дейността му и неговото състояние. В обществената консултация, организирана от службите на Комисията през 2020 г. в подготовка за преразглеждането на ДОНФИ, само 6 % от потребителите заявиха, че не изпитват проблеми във връзка с неоповестяването от страна на предприятията на цялата значима информация.

Регламентът относно таксономията ще доведе до напредък в отчитането на въздействието на дейностите на предприятията във връзка с екологичните цели на ЕС. Инициативите в областта на методологиите за счетоводното отчитане на природния капитал и отпечатъка върху околната среда също са значими в това отношение.

Използването на термина „нефинансова информация“ е проблемно, когато става дума за свързаната с устойчивостта информация. Това е така, защото информацията, свързана с физическия риск и рисковете във връзка с прехода и репутацията, може в действителност да бъде съществена от финансова гледна точка, макар че не отговаря на изискванията на счетоводната нормативна уредба за признаване или оповестяване, приложима към финансовите отчети.

По отношение на съпоставимостта участниците в обществената консултация, проведена през 2018 г. като част от проверката за пригодност на нормативната уредба на ЕС за отчитане на предприятията, заявиха, че срещат трудности при съпоставянето на нефинансовата информация, оповестена от предприятията. Това съответства на заключенията в повечето доклади и анализи, както и на коментарите на различните заинтересовани страни. В отговор на обществената консултация от 2020 г. 84 % от

потребителите посочиха, че ограничената съпоставимост на нефинансовата информация е съществен проблем.

Липсва последователност както в съдържанието, така и в представянето на информацията, свързана с устойчивостта. Съществуващите стандарти и уредби за отчетността не можаха да разрешат това положение по подходящ начин. Потребители на нефинансова информация, включително инвеститори и организации на гражданското общество, са посочили също така, че разнообразието от места, където се оповестява нефинансова информация, може да възпрепятства достъпа до информацията и да засегне сериозно нейната съпоставимост. Както е отбелязано в работния документ на службите на Комисията, цифровизацията също би могла да изиграе роля за подобряването на достъпността и използваемостта на нефинансовата информация.

По-голямата част (82 %) от участниците в откритата обществена консултация през 2020 г. смятат, че поставянето на изискване към предприятията да използват общи стандарти за отчитане би решило основните проблеми с текущото оповестяване на нефинансова информация.

В отговор на обществената консултация от 2020 г.([33]) 73 % от потребителите са посочили, че ограничената надеждност на нефинансовата информация в отчетите на предприятията представлява съществен проблем. Много потребители твърдят, че това се дължи основно на отсъствието на изискване за изразяване на увереност за съдържанието на нефинансовата декларация. Някои заинтересовани страни твърдят, че за да може да се изрази увереност относно информацията, е необходим стандарт или уредба за отчетността, спрямо които одиторските фирми да могат да оценяват отчитаната от предприятията информация.

Освен това вариантът да се позволи публикуването на нефинансовата декларация в отделен отчет на предприятието, който се подкрепя от 20 държави членки, изглежда подкопава ефективността на Директивата. Оповестяването на нефинансова информация в отделен отчет, вместо в доклада за дейността от управителните органи, може да доведе до предположението, че оповестяваната информация не е важна за разбирането на финансовите резултати на предприятието, но това невинаги е така.

Освен това в много държави членки има пропуски в принудителните мерки за изпълнение и надзора, произтичащи от различни фактори. Те включват неяснота относно правния мандат на надзорните органи в тази област. Самите надзорни органи изтъкват, че приложимостта на Директивата се затруднява от гъвкавостта на някои изисквания за оповестяване.

ДОНФИ не се смята за напълно ефективна от гледна точка и на съставителите, тъй като много от тях правят ненужни разходи, свързани с отчитането на нефинансовата информация. Гъвкавостта и липсата на подробност в ДОНФИ означава, че много

[33] Вж. уебсайта на Европейската комисия.

съставители ще се сблъскват с трудности и сложности при вземането на решение за това каква информация да отчитат. Те са също така под натиск да се отчитат в съответствие с различни дублиращи се частни уредби и инициативи за отчитане, както и да отговорят на исканията за информация от заинтересовани страни в допълнение на това, което трябва да отчитат съгласно ДОНФИ.

Обхват

Много предприятия, по отношение на които потребителите се нуждаят от нефинансова информация, нямат задължение да отчитат такава информация. Обществената консултация през 2020 г. установи, че мнозинството от участниците са за разширяване на обхвата на Директивата към всички големи предприятия (70 % от участниците) и към всички предприятия, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулирани пазари в ЕС (62 % от участниците).

Причините за обмисляне на разширяване на обхвата чрез включване на големите предприятия, чиито ценни книжа не са допуснати за търгуване на регулиран пазар, включват факта, че въздействието на предприятието върху обществото и околната среда не се определя от това дали неговите ценни книжа са допуснати или не са допуснати за търгуване на регулиран пазар. Разширяването на обхвата чрез включване на всички предприятия, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, може да бъде считано за важно от гледна точка на защитата на инвеститорите с оглед на нарастващата значимост на свързаните с устойчивостта рискове. То може да бъде необходимо също така, за да се гарантира, че участниците на финансовия пазар разполагат с нужната информация от всички предприятия, в които са инвестирали, така че да могат да изпълнят своите изисквания за оповестяване във връзка с устойчивостта съгласно Регламента относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги, както и да се гарантира, че няма да вземат решение да изключат от инвестиционните си портфейли по-малките предприятия, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, поради факта, че тези предприятия не отчитат необходимата информация.

Значимост

Въпреки че първоначалните цели на ДОНФИ са все още имат висока значимост, Директивата вече не е годна за постигане на поставените цели. Това е свързано с други развития на политиките и законодателството, с нарастващото търсене на информация от инвеститорите и с неотдавнашните промени в международно признатите уредби и насоки за отчетността.

В световен план споразумението от 2015 г. относно целите на ООН за устойчиво развитие и Парижкото споразумение от 2016 г. относно изменението на климата дадоха по-силен политически стимул на прехода към устойчива икономика и допринесоха за растящата осведоменост относно стратегическото значение на въпросите на устойчивостта сред деловите среди и инвеститорите.

На равнище ЕС Планът за действие „Финансиране за устойчив растеж“ от 2018 г. и Европейският зелен пакт от 2019 г. значително повишиха политическата амбиция на Европа да се придвижва все по-бързо към устойчива икономическа и финансова система. Като част от Плана за действие „Финансиране за устойчив растеж“ ЕС е приел Регламента за таксономията и Регламента относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (РОИУСФУ, или SFDR). И двата законодателни акта имат важни последствия за нефинансовата информация, която следва да бъде оповестявана от предприятията. Чрез налагането на изисквания за оповестяване към участниците на финансовите пазари РОИУСФУ ще окаже пряко въздействие върху информацията, от която се нуждаят, по отношение на предприятията, в които инвестират. Регламентът за таксономията налага нови изисквания към предприятията в обхвата на ДОНФИ да оповестят своето съобразяване с дейностите, които се квалифицират като екологично устойчиви според таксономията.

Наблюдават се важни промени в международните уредби и насоки за оповестяване на нефинансова информация. От 2014 г. се разпространяват различни инициативи, които частично се дублират и невинаги са съгласувани помежду си. През 2016 г. Глобалната инициатива за отчетността([34]) публикува своите първи стандарти, надграждайки върху своите предишни поколения насоки. През 2018 г. Съветът за стандарти за счетоводна отчетност за устойчивото развитие (SASB) публикува 77 отраслови стандарта за оповестяването на съществена от финансова гледна точка информация, свързана с устойчивостта. През 2017 г. Работната група за оповестяване на финансова информация във връзка с климата (РГОФИК, или TCFD), създадена от Съвета за финансова стабилност към Г20, публикува своите препоръки. Препоръките предизвикаха широк интерес на пазара. Другите промени от 2014 г. насам включват заявление за намерение от пет международни инициативи за отчитане на устойчивостта за по-тясно сътрудничество, инициативата на Световния икономически форум за разработване на общи показатели за отчитане и започването през 2020 г. на обществена консултация от Фондацията за международните стандарти за финансово отчитане относно евентуалното разширяване на нейната работа по отношение на отчитането на нефинансова информация.

Равнище на предоставените насоки и методи

В средата на 2017 г. съгласно изискванията на Директивата Комисията публикува незадължителни насоки, за да подпомогне предприятията в нейното прилагане. В тях се предоставят общи, незадължителни указания на предприятията, включително примери на оповестявания във всяка област на отчитане.

Няма достатъчно данни, че незадължителните насоки относно отчитането на нефинансова информация, публикувани от Комисията съгласно Директивата през 2017 г., са оказали съществено въздействие. Доброволният характер на насоките означава, че предприятията са свободни да ги прилагат или не, както намерят за добре.

[34] www.globalreporting.org

Като цяло това означава, че сами по себе си те не могат да гарантират съпоставимостта на информацията между предприятията или оповестяването на информация, която потребителите смятат за значима. Незадължителните насоки дори биха могли да доведат до още по-голяма сложност за съставителите. Има риск това да се случи, ако съставителите ги възприемат като допълнение към различните частни нефинансови стандарти и уредби, без да се премахне натискът за съобразяване с всеки стандарт и всяка уредба поотделно и да се отговори на допълнителните искания за информация от заинтересованите страни.

През юни 2019 г. Комисията публикува допълнение към своите насоки от 2017 г., като акцентира върху отчитането на информация, свързана с климата, и върху включването на препоръките на РГОФИК. Тъй като допълнението е насочено към един конкретен въпрос (климата), очаква се то да има по-значително въздействие върху съпоставимостта на информацията, оповестявана от предприятията.

Заключение

В Европейския зелен пакт Комисията обяви намерението си да извърши преглед на ДОНФИ. Съгласно своята изменена работна програма от 2020 г. Комисията ще приеме предложение за изменение на ДОНФИ през 2021 г. Основните установени проблеми включват: ограничената съпоставимост и надеждност на отчитаната информация; неотчитането от много предприятия на информация, която се смята за значима от потребителите; и неотчитането на нефинансова информация от много предприятия, по отношение на които потребителите се нуждаят от такава информация. Налагането на изискване към предприятията да се отчитат по общи стандарти за отчитане на нефинансова информация е важна част от главоблъсканицата за преодоляването на тези проблеми.

Изисквания за оповестяване за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулираните пазари в ЕС

Клауза за преглед: Директива 2013/50/ЕС (Директивата за прозрачността) — член 5

Въздействие на Директивата върху малките и средните издатели

С Директива 2013/50/ЕС за изменение на Директива 2004/109/ЕО (Директивата за прозрачността, или ДП) бе премахнато задължението за публикуване на тримесечна финансова информация([35]). Целта бе по този начин да се намали административната тежест за предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар([36]), да се насърчат дългосрочните инвестиции и да се подобри достъпът до капитал за малките и средните издатели([37]). По силата на Директивата на държавите членки и на регулираните пазари се позволява да изискват тримесечно отчитане, доколкото то е съразмерно спрямо факторите, които допринасят за инвестиционните решения, и доколкото не представлява несъразмерна финансова тежест за съответните държави членки. Освен това с нея се удължава крайният срок за публикуване на шестмесечните финансови отчети на 3 месеца след края на отчетния период, за да се осигури допълнителна гъвкавост и да се повиши видимостта на малките и средните издатели.

След като са изминали няколко години, пазарите считат тези правила за прозрачност като цяло за съразмерни и точни за малките и средните издатели([38]). Премахването на задължението за тримесечно отчитане се възприема като облекчаващо административната тежест на предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, без да оказва неблагоприятно въздействие върху защитата на инвеститорите. Има данни обаче, че много издатели все още оповестяват тримесечни отчети — доброволно([39]) или защото това се изисква от техните съответни

---

[35] Тримесечни финансови отчети или междинни доклади за дейността от управителните органи, наричани общо тримесечна финансова информация.

[36] В работния документ на службите на Комисията, придружаващ предложението на Комисията за Директива 2013/50/ЕС (COM(2011) 683 final}{SEC(2011) 1280 final}), службите на Комисията са изчислили средни преки парични разходи за изготвяне на тримесечна информация, свързани с издаването, отпечатването и превода на отчетите, в порядъка от 2000евро годишно до 60 000 евро годишно за малките и средните издатели.

[37] В законодателството на ЕС няма определение за малки и средни издатели. Има няколко определения на ЕС за МСП, обхващащи малките предприятия. Те обаче не правят разграничение между предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и онези, чиито ценни книжа не са допуснати за такова търгуване. Позоваването на малки и средни издатели в настоящия доклад следва да се разбира като отнасящо се до съществуващите национални понятия в различните държави членки.

[38] Съгласно отговорите на няколко консултации, и по-специално на Обобщения доклад на Комисията на обществената консултация относно проверката за пригодност на нормативната уредба на ЕС за публично отчитане от предприятията. Правителствените експерти от Експертната група към Европейския комитет по ценните книжа (ЕГЕКЦК), към които беше насочена консултацията през първото тримесечие на 2019 г., също са склонни да потвърдят това.

[39] Въз основа на изводите от консултацията с ЕГЕКЦК в най-малко 15 държави членки издателите избират да публикуват своята тримесечна финансова информация, за да дадат на своите инвеститори индивидуализирана информация или просто в отговор на колективното въздействие под влияние на

държави членки или от регулирания пазар([40]). Това води до ограничаване на мащаба и до отслабване на въздействието от премахването на задължението за тримесечно отчитане.

Цифровизация

По силата на Директивата за прозрачността от всяка държава членка се изисква да създаде механизъм за съхранение (официално определен механизъм, или ООМ), за да се гарантира, така че общността да има достъп до информацията, оповестена от предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар. С Директивата за прозрачността се подготвя почвата за централизиран достъп до регулирана информация под формата на европейска електронна точка за достъп (ЕЕТД, или ЕЕАР). Европейската електронна точка за достъп все още не е действаща, но Регламент 2016/1437([41]) е етап по пътя към оптимизиране на достъпа до информация с такава точка за достъп([42]). Достъпът до информация все още обаче остава нееднороден. В новия си План за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари (СКП)([43]) Европейската комисия предлага СКП да се завърши чрез създаване на платформа за целия ЕС — общоевропейска единна точка за достъп до данни (ОЕТД, или ESAP). По подобен начин в стратегията за цифровизиране на финансовите услуги в ЕС ([44]) се предвижда създаването на европейско пространство за финансови данни с цел насърчаване на основаните на данни нововъведения, надграждайки върху европейската стратегия за данните, включително по-лесен достъп и по-лесно използване на данните.

След измененията на ДП от 2013 г., през 2019 г. Комисията прие Делегиран регламент за създаване на единния електронен формат за отчитане (ЕЕФО) за изготвянето на годишните финансови отчети (ГФО) от дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (наричан по-нататък „Регламентът за ЕЕФО“)([45]). Регламентът за ЕЕФО ще се прилага по отношение на предприятията от финансовата 2020 г. т.е. първите ГФО в ЕЕФО ще бъдат публикувани през 2021 г.)[46]. Целта е да се

мнозинството. Колкото по-голямо е предприятието, толкова по-голямо е желанието му за тримесечно отчитане.

[40] Въз основа на консултацията с ЕГЕКЦК в най-малко 5 държави членки все още се изисква оповестяването на тримесечни отчети, а най-малко в 7, в които тримесечното отчитане не е задължително, регулираните пазари изискват такова оповестяване.

[41] Делегиран регламент (ЕС) 2016/1437 на Комисията от 19 май 2016 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за достъп на равнище ЕС до регламентираната информация ОВ L 234, 31.8.2016 г., стр. 1—7.

[42] Например повечето ООМ са структурирали своите публични инструменти за търсене по подобие на класификацията в този регламент.

[43] *Нов план за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари*.

[44] *Пакет за цифровите финансови услуги*.

[45] Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане, ОВ L 143, 29.5.2019 г., стр. 1—792.

[46] По време на тристранните преговори за пакета от мерки за възстановяване на капиталовите пазари, проведени през декември 2020 г., съзаконодателните органи се договориха да включат в пакета

улеснят отчитането и цифровият анализ, както и съпоставянето на ГФО от потребителите на информацията. ЕЕФО съчетава формата на разширяемия език за маркиране на хипертекст и вътрешната структура на данните, опирайки се на разширяемия език за стопанска отчетност (iXBRL). Регламентът за ЕЕФО предвижда постепенно развитие на ЕЕФО. Блоковото етикетиране (маркиране) на пояснителните приложения ще стане задължително от финансовата 2022 г. Освен това остава да бъдат определени изискванията за таксономията, която ще се използва за отчетите на юридическите лица, използващи общоприетите счетоводни принципи или общоприетите счетоводни принципи на държави извън ЕС.

Въпреки че все още не се прилага, Регламентът за ЕЕФО породи редица опасения сред отчитащите се предприятия, националните регулаторни и надзорни органи, по-специално относно одита на съответстващите на ЕЕФО финансови отчети. За да се предоставят насоки на пазара и да се гарантира сближаване на националните одитни практики, през ноември 2019 г. Комитетът на европейските органи за надзор на одита (КЕОНО) публикува незадължителни насоки за практическия одит на ЕЕФО[47]. Като допълнение Комисията публикува тълкувателно съобщение през ноември 2020 г.([48])

Приложимост на наказателните разпоредби на ДП

За да се гарантира допълнително хармонизиране и укрепване на националните наказателни разпоредби([49]), по силата на измененията на ДП от 2013 г. от всеки национален компетентен орган (НКО) се изисква да има минимални правомощия за налагане на наказания/санкции при нарушения на определени ключови разпоредби. По-специално, тя предвижда държавите членки да определят минимални административни мерки и наказания/санкции (например налагане на имуществени санкции и публикуване на мерките и санкциите, издадени от НКО), които да са ефективни, пропорционални и възпиращи и които трябва да се прилагат както към физически, така и към юридически лица. Във всички случаи на държавите членки се позволява да предвиждат допълнителни наказания/санкции или мерки и по-високи административни имуществени санкции.

Съгласно резултатите от консултациите и анализа([50]) изменението на ДП от 2013 г. е довело до по-еднородни наказателни разпоредби във всички държави членки. Все пак би могло да се постигне по-висока степен на хармонизиране при прилагането на ефективни, пропорционални и възпиращи административни мерки при нарушаване на правилата за прозрачността. Има опасения също така относно дейностите по

изменение на член 4, параграф 7 от Директивата за прозрачността, което позволява на държавите членки да изберат отлагане с 1 година на задължението за въвеждане на ЕЕФО, при условие че уведомят Комисията за намерението си за това и намерението им е надлежно мотивирано.

47 *CEAOB guidelines on the auditors' involvement on financial statements in ESEF („Насоки на КЕОНО относно участието на одиторите на финансови отчети в ЕЕФО“)*.

48 *Тълкувателно съобщение относно ЕЕФО*.

49 След Съобщението на Комисията от декември 2010 г. *„По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“*.

50 По-специално, резултатите от консултацията с ЕГЕКЦК през първото тримесечие на 2019 г.

принудително изпълнение, които може да застрашат съответстващото прилагане на наказателните разпоредби на ДП. По силата на ДП държавите членки са задължени да предоставят на НКО минимални надзорни правомощия, но в нея не се определя как да се упражняват тези правомощия. Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) полага сериозни усилия да постигне сближаване в областта на надзора на практиките за принудително изпълнение на НКО([51]). Националните практики обаче сякаш остават разнородни от гледна точка на ЕС, например по отношение на обхват, принудителни мерки за изпълнение([52]) или публикуването на санкции. Освен това поради подхода за минимално хармонизиране определянето на надзорните правомощия изглежда се различава съществено в различните държави членки. Например определени НКО имат ограничени правомощия да провеждат разследвания на нефинансови отчети, когато те са отделени от докладите за дейността от управителните органи. На този фон сривът на Wirecard([53]) показа, че някои национални практики може да не са така ефективни, както е предвидено, и хвърли светлина върху допълнителни възможни области за подобрение. По-специално, при бързия партньорски преглед на ЕОЦКП ([54]) бяха установени пропуски в принудителните мерки за изпълнение по отношение на финансовото отчитане на Wirecard в Германия, като показа между другото, че някои национални правила може да са недостатъчни за осигуряване на ефикасен обмен на информация между националните органи и проверка на финансовата информация от независими компетентни органи. ДП дава възможност да се определи компетентен орган, различен от централния компетентен орган, който да проверява дали информацията е изготвена съгласно съответната рамка за отчитане и да предприема подходящи мерки в случаи на нарушения, но не предвижда нищо относно необходимостта този орган да бъде независим, нито относно съответните отговорности на централния и другия орган. След бързия си партньорски преглед ЕОЦКП се зае с обсъждания на възможните подобрения на ДП и прецени, че за постигането на по-своевременни и ефективни принудителни мерки за изпълнение на изискванията относно финансовата информация може да спомогнат следните действия: i) засилване

---

[51] ЕОЦКП насърчава сближаването чрез насоки, въпроси и отговори, работни програми, работата на комитета, доклади за дейността и др. През 2014 г. той публикува *Guidelines on the enforcement of financial informationGuidelines on the enforcement of financial information („Насоки относно прилагане на стандартите за финансова информация“),* които бяха изменени през 2020 г.. Неговите *въпроси и отговори относно Директивата за прозрачността*, обхващащи също така аспекти на прилагането на наказателните разпоредби, се актуализират редовно.

[52] Вж. например *Report Enforcement and regulatory activities of European enforcers in 2019 („Доклад. Правоприлагащи и регулаторни дейности на европейските органи за правоприлагане през 2019 г.“), издаден от ЕОЦКП*. По отношение на публикуването на наказанията/санкциите проучване на експерти от ЕГЕКЦК показва, че има различни практики, включително например непубликуването на мерките при определени обстоятелства, съгласно предвиденото в ДП. Достъпът остава географски разпокъсан поради липсата на единна точка за достъп в ЕС.

[53] Wirecard, германско предприятие, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулираните пазари, обяви неплатежоспособност през юни 2020 г. след разкрития, че липсват 1,9 милиарда евро в парични средства, отчетени в счетоводния баланс на групата.

[54] ESMA, *Fast Track Peer Review on the application of the Guidelines on the enforcement of financial information (ESMA/2014/1293) by BAFIN and FREP in the context of Wirecard („Бърз партньорски преглед на прилагането на Насоките относно прилагане на стандартите за финансова информация (ESMA/2014/1293) от BAFIN и FREP в контекста на Wirecard“)*, 3 ноември 2020 г.

на сътрудничеството между НКО по ДП и другите органи; ii) засилване на координацията във връзка с принудителните мерки за изпълнение на изискванията относно финансовата информация на национално равнище между централните компетентни органи и образуванията с възложени задачи / определените органи; iii) повишаване на независимостта на националните компетенни органи; iv) засилване на хармонизирания надзор във връзка с финансовата и нефинансовата информация в целия ЕС([55]) . Комисията следи отблизо случая с Wirecard. С течение на времето може да се извлекат допълнителни поуки по отношение на ДП или други области.

Функциониране и ефективност на метода за изчисляване на правата на глас по отношение на финансовите инструменти по член 13 от ДП

Съгласно правилата на ДП всички физически и юридически лица, притежаващи финансови инструменти, свързани с акции, трябва да уведомяват („нотифицират“) издателя за придобиването или продажбата на големи притежания. За да се предотврати използването на нови видове финансови инструменти за тайно придобиване на акции в предприятия([56]), в изменението на ДП от 2013 г. се посочва, че трябва да бъдат взети предвид всички инструменти с икономически ефект на притежаването на акции или даващи право за придобиването на акции. Пълната условна („номинална“) стойност на базовите акции на финансовите инструменти се запазва. По отношение на уреждането в парични средства („паричния сетълмент“) броят на притежаваните акции се изчислява с преизчисление въз основа на коефициента „делта“([57]), като се умножи условната („номиналната“) стойност на базовите акции по „делтата“ на инструмента. Този метод за изчисление е уточнен допълнително в Делегиран регламент (ЕС) 2015/761 на Комисията([58]). Той позволява на издателите и инвеститорите да са добре запознати и да имат точна представа за структурата на собствеността в дружествата и правата на глас.

---

[55] Вж. *Letter to Commissioner McGuinness of 26 February 2021 on the next steps following Wirecard („Писмо до комисар Макгинес от 26 февруари 2021 г. относно действията вследствие на случая Wirecard“) от ЕОЦКП.*.

[56] Това би могло да доведе до пазарни злоупотреби и да създаде невярна и подвеждаща представа за икономическата собственост на предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар.

[57] „Делтата“ на финансов инструмент е съотношението, с което промяната в цената на актив, обикновено търгуема ценна книга, се сравнява със съответната промяна в цената на нейния деривативен инструмент. Тя показва до каква степен би се променила теоретичната стойност на финансовия инструмент в случай на промяна в цената на базовия инструмент и дава точна представа за изложеността на притежателя към базовия инструмент.

[58] Делегиран регламент (ЕС) 2015/761 на Комисията от 17 декември 2014 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определени регулаторни технически стандарти относно големите притежания. В този регламент се посочва по-специално, че информация за инструменти, базирани на кошница или индекс, се отчита само ако съответните ценни книжа представляват 1 % или повече от правата на глас на базовия издател или 20 % или повече от стойността на ценните книжа в кошницата/индекса, или и двете. Като метод за определяне на „делтата“ бе възприет подход въз основа на принципи. Този метод все пак осигурява достатъчна точност и съпоставимост, ако се упражнява последователен надзор. Той позволява също така да бъдат обхващани новоразработваните деривативни инструменти, като се намалява до минимум възможността за регулаторен арбитраж.

В своя анализ на разходите и ползите през 2014 г.([59]) ЕОЦКП е документирал, че разходите за регулаторните органи и издателите вероятно ще са минимални. При проведените консултации([60]) не бяха изразени никакви опасения относно разходите. Няколко заинтересовани страни (предприятия, НКО), както и правителствени експерти([61]) обаче твърдяха, че методът за изчисляване на правата на глас би могъл да се възприеме като сложен или труден за тълкуване.

В повечето случаи до началото на 2016 г. държавите членки не бяха транспонирали тези разпоредби в своето национално законодателство. Делегираният регламент на Комисията относно методите за изчисляване на големите притежания беше пряко приложим към края на 2015 г. Въз основа на предварителната оценка на Комисията може би е твърде рано да се правят изводи относно ефективността на този метод за изчисление за целите на прозрачността. Ще е необходим шестгодишен период на прилагане, за да се наблюдава евентуалното постепенно изменение в поведението на различните заинтересовани страни и евентуалното разработване на нови финансови инструменти.

Уведомяване за големи притежания от страна на акционерите

За да се подобри правната сигурност, да се повиши прозрачността и да се намали административната тежест за презграничните инвеститори, с ДП бе установен по-хармонизиран режим на уведомяване относно големите притежания на права на глас от страна на акционерите. Държавите членки нямат право да приемат по-строги правила, освен при особени обстоятелства([62]). Акционерите се насърчават да използват стандартния формат, предвиден от ЕОЦКП, за подаване на уведомления към издателя и съответния НКО([63]).

Предоставената възможност на държавите членки да въвеждат по-строги изисквания за уведомяване на акционерите при особени обстоятелства доведе до разнородни режими

---

[59] Вж. приложение III към *Consultation Paper on Draft Regulatory Technical Standards on major shareholdings and indicative list of financial instruments subject to notification requirements under the revised Transparency Directive (Документ за консултация относно проект на регулаторни технически стандарти за големите притежания и примерен списък с финансови инструменти, към които са приложими изискванията за уведомление съгласно изменената Директива за прозрачността)*.

[60] Вж. отговорите на обществената консултация на Комисията относно публичното отчитане от предприятията и отговорите на въпросника на ЕГЕКЦК (относно приложение III от работния документ на службите на Комисията относно проверката за пригодност).

[61] ЕГЕКЦК.

[62] Съгласно член 3, параграф 1а от ДП държавите членки имат право да налагат по-строги изисквания, когато: i) определят по-ниски и допълнителни прагове за уведомяване относно притежанията на права на глас и когато изискват еквивалентни уведомления във връзка с прагове, основани на капиталови участия; ii) налагат по-строги задължения за съдържанието (например оповестяване на намеренията на акционерите), процедурата и сроковете за уведомяване; iii) прилагат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, приети във връзка с предложения за поглъщане, сделки за сливане и други сделки, засягащи собствеността или контрола върху дружествата, върху които упражняват надзор органите, определени от държавите членки съгласно член 4 от Директива 2004/25/ЕО (Директивата за предложенията за поглъщане), които налагат по-строги изисквания за оповестяване.

[63] Формулярът е на разположение на адрес: https://www.esma.europa.eu/document/standard-form-major-holdings

за уведомяването сред държавите членки([64]). Осем държави членки решиха да определят по-нисък праг от посочения в ДП праг от 5 %. По-голямата част от държавите членки включиха също така допълнителни по-високи прагове. Националните правила се различават също така по отношение на определянето на събитието, с което се задейства задължението за уведомяване от страна на акционерите, времето, след което се счита, че даден акционер е узнал за задействащото събитие, крайния срок, в който акционерът трябва да уведоми издателя, съобщителното средство за подаването на уведомлението (по електронната поща, през цифров портал, по факс или по пощата). Консултациите показаха, че това води до допълнителни презгранични инвестиционни разходи за акционерите с оглед на разнообразието от приложими режими в зависимост от държавата членка по произход на издателя.

Подобно е положението с крайния срок и формата, в който издателите трябва да оповестяват публично уведомленията на акционерите. Според мнозинството от участниците различните режими за уведомяване в отделните държави членки може да затрудняват потребителите на информация, оповестявана от издателите, особено по отношение на сроковете и съобщителните средства. Някои потребители биха приветствали задължителен стандартен формуляр за оповестяване от страна на издателите на уведомленията на акционерите, за да се улесни съпоставянето и да се анализира оповестяваната информация. Стандартният формуляр, публикуван от ЕОЦКП, не е задължителен (макар че от НКО се очаква да дадат обяснение, ако вземат решение да не го наложат на поднадзорните си издатели). Това води до използването на различни формуляри за уведомяване.

По тези причини Комисията се приканва да упражни своите делегирани правомощия, за да приеме технически стандарти, с които се уточняват — и хармонизират — изискванията за уведомяване до необходимата степен.

Доклад (отчет) за плащанията към правителства (органи на управление) от страна на предприятията, работещи в дърводобива или добивната промишленост (отчитане по държави)

Чрез допълване на глава 10 от Директива 2013/34/ЕС (Директивата за счетоводството), с изменението на ДП от 2013 г. бе въведено задължението за издателите, работещи в добивната промишленост или дърводобива от девствени гори да публикуват годишен доклад за извършените плащания към правителствата в държавите, в които работят. Този доклад трябва да бъде изготвен в съответствие с член 10 от Директивата за счетоводството.

[64] Вж. *Practical guide on national rules on notification on major holdings („Практическо ръководство относно националните правила за уведомяване относно големите притежания“)*на ЕОЦКП за 2019 г.

Като цяло държавите членки са транспонирали правилно тази разпоредба за капиталовите пазари. За повече подробности вж. раздела относно отчитането по държави в настоящия доклад.

Заключение

Изменението на ДП от 2013 г. като цяло е подобрило функционирането на капиталовите пазари чрез намаляването на тежестта за малките и средните издатели, чрез предоставянето на възможност за въвеждане на машинно четене (ЕЕФО) с цел подобряване на съпоставимостта за потребителите на информацията на предприятията, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, както и чрез хармонизиране на изчисляването на правата на глас. Комисията обаче отбелязва редица опасения, особено по отношение на принудителното изпълнение на изискванията относно финансовата и нефинансовата информация. Някои национални практики може да не са така ефективни, както се предвижда, тъй като се възприемат като недостатъчни за осигуряване на ефикасен обмен на информация между националните органи и проверка на финансовата информация от независими компетентни органи. Комисията отбелязва също така неблагоприятните въздействия на разнородните национални правила за уведомленията на акционерите върху обединението на капиталовите пазари в ЕС.